

**MATEMATİK KAYGISI:
Tanımı, Özellikleri, Yaygınlığı,
Nedenleri ve Tanılanması**

Editörler

Doç. Dr. Mehmet Hayri SARI

Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU

MATEMATİK KAYGISI:
Tanımı, Özellikleri, Yaygınlığı, Nedenleri ve Tanılanması

Editörler

Mehmet Hayri SARI - Mustafa BALOĞLU

Yazarlar

Zekeriya ÇAM - Yasemin KATRANCI - Hanife ESEN AYGÜN - Mehmet Hayri SARI - Tuğba UYGUN
Mustafa BALOĞLU - Şerife BİLGİÇ - Yılmaz MUTLU - Mustafa EŞKİSU - Mehmet Koray SERİN

ISBN: 978-625-8499-42-1

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Sadık HANGÜL

1. Baskı: Ankara | Temmuz, 2022

2. Baskı: Ankara | Ocak, 2023

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetk yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA,

Tel: 0 312 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

MATEMATİK KAYGISI: Tanımı, Özellikleri, Yaygınlığı, Nedenleri ve Tanılanması

Editörler

Doç. Dr. Mehmet Hayri SARI
Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU

Yazarlar

Doç. Dr. Zekeriya ÇAM
Doç. Dr. Yasemin KATRANCI
Doç. Dr. Hanife ESEN AYGÜN
Doç. Dr. Mehmet Hayri SARI
Doç. Dr. Tuğba UYGUN
Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU
Arş. Gör. Şerife BİLGİÇ
Doç. Dr. Yılmaz MUTLU
Doç. Dr. Mustafa EŞKİSU
Doç. Dr. Mehmet Koray SERİN

Editörler

Doç. Dr. Mehmet Hayri SARI, *Nevşehir HBV Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU, *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*

1. Bölüm

Kaygı ve Türleri

Doç. Dr. Zekeriya ÇAM, *Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-2965-2390

2. Bölüm

Matematik Kaygısı

Doç. Dr. Yasemin KATRANCI, *Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-0916-2407

3. Bölüm

Matematik Kaygısının Bilişsel ve Duyuşsal Faktörleri

Doç. Dr. Hanife ESEN AYGÜN, *Çanakakale On Sekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-5431-4011

4. Bölüm

Matematik Kaygısının Durumsal Sebepleri

Doç. Dr. Mehmet Hayri SARI, *Nevşehir HBV Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-7159-2635

5. Bölüm

Matematik Kaygısının Çevresel Nedenleri

Doç. Dr. Tuğba UYGUN, *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-5431-4011

6. Bölüm

Matematik Kaygısının Ölçümlenmesi

Arş. Gör. Şerife BİLGİÇ, *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-8476-7134
Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU, *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0003-1874-9004

7. Bölüm

Matematik Kaygısının Etkileri

Doç. Dr. Yılmaz MUTLU, *Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-4265-856X

8. Bölüm

Matematik Kaygısının Tedavisi

Doç. Dr. Mustafa EŞKİSU, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-7992-653X

9. Bölüm

Matematik Kaygısının Geleceği: Hâlâ Araştırılacak Ne Var?

Doç. Dr. Mehmet Koray SERİN, *Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0003-4104-5902

ÖN SÖZ

Uzun yıllar, öğrenmede yoğunluklu olarak bilişsel süreçler üzerinde yoğunlaşmıştır. 1950’li yıllardan bu yana yapılan araştırmalarda öğrenmede bilişsel süreçlerle birlikte duyuşsal ve psiko-motor süreçlerin de araştırmalara dâhil edildiği görülmektedir. Öğrenmedeki bilişsel olmayan süreçler içerisinde kaygı, tutum, motivasyon, öz-yeterlik ve akademik benlik gibi bileşenler yer almaktadır. Bu bileşenlerden araştırmalarda en fazla ele alınanı kaygıdır. Matematik biliminin günümüzdeki önemine ek olarak, özellikle matematik dersinin ülkemizde başarının anahtarı olarak görülmesi, bu derse karşı politika yapıcıların, öğrencilerin, öğretmenlerin ve ebeveynlerin beklentilerini farklılaştırabilmektedir. Bu beklentiler eğitimle ilişki tüm paydaşlar üzerinde matematiksel kaygılara neden olabilmektedir. Matematik kaygısı çevresel, durumsal ve psikolojik ve duygusal sebeplerden kaynaklı oluşabilmekte ve gelişebilmektedir. Bu nedenle, matematik kaygısının çok yönlü ele alınması gerekir. Bu düşüncelerden yola çıkarak yazılan kitap ülkemizde matematik kaygısını kapsamlı bir şekilde ele alan ilk kitap olma özelliği taşımaktadır. Matematik kaygısı üzerine yapılmış güncel araştırmalarla kitap dokuz bölümden oluşmaktadır. Bölüm yazarlarının hepsi matematik kaygısı üzerine araştırma deneyimlerine sahiptir. Kitabın özellikle politika yapıcılara, öğretmenlere, öğretmen adaylarına ve ebeveynlere matematik kaygısının tüm yönlerini anlama konusunda ışık tutacağına inancındayız. Kitabın ortaya çıkmasındaki katkılarından dolayı bölüm yazarlarına ve yayınevine teşekkürlerimizi sunarız. Keyifli okumalar...

Editörler

Doç. Dr. Mehmet Hayri SARI

Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1:

KAYGI VE TÜRLERİ.....	1
	<i>Doç. Dr. Zekeriya ÇAM</i>

BÖLÜM 2:

MATEMATİK KAYGISI.....	35
	<i>Doç. Dr. Yasemin KATRANCI</i>

BÖLÜM 3:

MATEMATİK KAYGISININ BİLİŞSEL VE DUYUŞSAL FAKTÖRLERİ.....	71
	<i>Doç. Dr. Hanife ESEN-AYGÜN</i>

BÖLÜM 4:

MATEMATİK KAYGISININ DURUMSAL SEBEPLERİ.....	95
	<i>Doç. Dr. Mehmet Hayri SARI</i>

BÖLÜM 5:

MATEMATİK KAYGISININ ÇEVRESEL NEDENLERİ.....	123
	<i>Doç. Dr. Tuğba UYGUN</i>

BÖLÜM 6:

MATEMATİK KAYGISININ ÖLÇÜMLENMESİ.....	157
	<i>Arş. Gör. Şerife BİLGİÇ - Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU</i>

BÖLÜM 7:

MATEMATİK KAYGISININ ETKİLERİ.....	193
	<i>Doç. Dr. Yılmaz MUTLU</i>

BÖLÜM 8:

MATEMATİK KAYGISININ TEDAVİSİ.....	213
	<i>Doç. Dr. Mustafa EŞKİSÜ</i>

BÖLÜM 9:

MATEMATİK KAYGISININ GELECEĞİ: HÂLÂ ARAŞTIRILACAK NE VAR?.....	249
	<i>Doç. Dr. Mehmet Koray SERİN</i>